

חגי ח. שבתאי, עו"ד
אריה שפירא, עו"ד
גלי פלד-שבתאי, עו"ד
אלון וילנר, עו"ד ומגשר
אופיר לוי, עו"ד ומגשר*
גיל עוז, עו"ד ומגשר
יוליה פק חלמיש, עו"ד**
שלומית ארן, עו"ד***
ענת סער, עו"ד*
הלל ארצי, עו"ד****
לירז גונן-אללוף, עו"ד

* מוסמך (ma) משפטים
** חברת לשכת עוה"ד ניו יורק
*** מוסמכת (ma) גיאוגרפיה
התמחות בלימודים עירוניים ואזוריים
**** מוסמך (ms) תואר שני במדעי הטבע

30.07.09

חוזר משרד 20/09 / הימנעות מהרשעה בעבירות תכנון ובניה

בית המשפט העליון שב והתייחס לאחרונה אל עבירות התכנון והבניה וקבע כי הן הפכו לתופעה רחבת היקף "הדורשת את התייחסותה המחמירה של מערכת השפיטה".

עם זאת, יתכנו מקרים בהם בית המשפט ימנע מהרשעה;

"הלכת כתב" קובעת שני מבחנים מצטברים לענין קבלת החלטה להימנע מהרשעה;

1. ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשקום הנאשם.
2. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

לענין המבחן הראשון (שיקום הנאשם) ישנם שורה של שיקולים לטובת הרשעה: מהות העבירה, הצורך בהרתעה, הוקעת מעשי עבירה כנגד הציבור בצירוף מדיניות ענישה אחידה. (ראה ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פד(נב)(3) 337)

במקרה שנדון לאחרונה בחן בית המשפט, בין היתר, את היחס של מי שהורשעו לעבירה; נבדקו שאלות, ביניהן: האם המחדל הוסר ומתי, מתי הגישו המבקשים בקשה להכשיר את הבניה, האם מדובר בבניה פעוטה. מאחר שהנזק לאדם במישור האישי אינו כה רב עד כי הוא מכריע את האינטרס הציבור בהרשעתו, דחה בית המשפט בקשה להימנע מהרשעה.

חגי שבתאי, שפירא משרד עורכי-דין
Hagay Shabtay, Shapiro Law Offices

עבירות התכנון הבניה אינן עבירות "קלות" המצדיקות מבחן מקל, קבע כב' השופט ס' ג'ובראן. בהותירו על קנן את קביעות הערכאות הקודמות, לפיהן גובר האינטרס הציבורי בהרשעה, דבק בכלל לפיו יש להרשיע אדם בדין משהוכחה אשמתו, והעביר מסר חד משמעי.

הימנעות מהרשעה היא החריג לכלל, ולפיכך, יש לנקוט בדרך זו רק מקום בו מתקיימים התנאים המצטברים שהותוו בפסיקה.

רע"פ 246/09 אורה לשם נ' מדינת ישראל.

עו"ד שלומית ארן בוגרת תואר ראשון בפקלוטה למשפטים (LLB), ובעלת תואר שני בגיאוגרפיה והתמחות במכון ללימודים עירוניים ואזורים (M.A). עבדה בעבר במינהל התכנון וכן שימשה כמנהלת פרויקטים ומקדמת תוכניות מתאר. עוסקת בסוגיות בתכנון ובניה, לרבות, ליווי הכנה של תכניות מתאר, הכנת התנגדויות, ייצוג מתנגדים בועדות, שימושים חורגים, וכתבת חוות דעת וכן טיפול בסוגיות הקשורות במינהל מקרקעי ישראל (ממ"י).